

VAKTAREN,
Svensk veckotidning, utgifven i Winnipeg, Man., Canada.
PRENUMERATIONSPRIS (i förskott):
Helt år \$1.00
Halvt år 0.50
Förledelse år 0.75
Helt år till Sverige 1.50
Halvt år " " do 0.75
postporto inbegripet.
Alla beställningar och adressändringar
skickas till
VAKTAREN,
420 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

VÄKTAREN.

Veckotidning för Svenskarne i Canada och Nordvästern.

VAKTAREN
(THE WATSON) **WEEKLY**
A Swedish weekly, every Wednesday
WINNIPEG, MAN., CANADA
Published by
S. UDÉN and K. GUSTAFSSON
Publishers and Proprietors
The best Advertising Medium in the West
among the Scandinavians in Canada and The North
For Advertising Rates apply to
VAKTAREN,
420 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

ANDRA ÅRG.

WINNIPEG, MAN., DEN 14 NOVEMBER 1894.

Sjette november.

O svensk, till minnets tempel drag,
I dag är Gustaf Adolfs dag!
Du kan det ej förglomma!
Du sådan kung ej glömmas kan.
Du vore då ej svensk, ej man!

Du är i dag på Lytsets bilt —
Framåt! Trumpeten smattrar gällt,
I spetsen rider kungen.
Högt svajar fanan gul och blå,
Kanoner segerblåtar slå.

I dinman glimtar ståtets glans:
Smålandingen går fram till dans.
Af hästramp marken skällver.
Det tappra Finlands ryteri
Med hurra drar snabbt förbi.

Tysk! hvad är detta smärtans rop?
Hvad hejlar Stålhandske och Soop?
Lyss! Weimars stämman skall lär:
"Soldater, kungen följ!" — då ljud:
"Framåt! vi seger eller död!"

Re'n sekler flytt; sig allt förbytt,
Det gamla vaxlat; allt är nytt!
Men kungens minne blifve.
Om honom drömma mö och sven,
De gamle värda honom än.

Se! Han var svensk! Det tyder allt!
Tänk, hvilken herrlig svensk gestalt!
Guldkungens ifrån Norden!
Hans nobla hållning, stolta skick,
Hans blåa ögas goda blick.

Och i hans bröst en eldsjäl brann.
Han var en korad andens man.
Just som det nordbon höfves.
Hans andes flykt drog Sverige med,
Det var en jättestrid det stred!

Ack, Gustafs klinga, du var god!
I eggen bodde hjelmotod:
Förtrostan i dess fäste!
Din spets lik morgonstjärnan klar,
Till folken ljus och frihet bar!

Dig prisa lyckligt, svenska folk,
Att du i Gustaf fick en tolk.
För hvad du ärlast kände!
Som fan, för friheten bryt hans!
Fly ej en sådan död som hans!

Novemberväll! Du är oj tung,
Fast du har Sveriges unge kung,
En gång i dödsdok skradat.
Novemberväll! Hvar svensk är
glad!
Du sprider sol i häftens blad!

J. W. A.

Nutid och framtid.

Vi lefva i slutet af ett stort århundrade. Vi alla, som upplefvat femtio, fyrtio, trettio, ja, till och med de som sett blott några och 20 år, ha bevitnat större och mera genomgripande förändringar än något annat släktled före oss. Femtioåringen har sett flintan och talgdanken vika för tändstickorna och stearinljusen, de sistnämnda för fotogenlampan, denna för gasen och elektriska ljuset, sett övergången från skjutskärren och dilligensen till banvagnen, från segelfartyget till ångskeppet; han har bevitnat telegrafens barndom och den underbara utvecklingen af elektricitetens användning vid det skrifna och talade ordets öfverförande från en plats till en annan samt vid befordring af passagerare och fraktgods, hvilken sistnämnda utveckling egt rum huvudsakligen under de senaste tjugo eller till och med blott under de senaste tio åren.

Och hvilka stora politiska och sociala framsteg har icke samma

halfva århundrade medfört! I största delen af Europa har den konstitutionella styrelseformen segrat. Italien har blifvit ett; negerlafveriet har upphäfts i alla länder, som vilja räknas till de civiliserade; det tyska riket har i förändrad form åter uppstått; och just nu bådars Japans seger öfver Kinastundandet af en bland de väldigaste politiska omvärtningar i hela världshistorien.

Folkupplysningen har samtidigt vunnit oerhörd utbredning. Nästan alla länder täfva med hvarandra att upprätta skolor och skänka äfven det fattigaste engod underbyggnad, egnd att för honom eller henne öppna vetandets portar. Hvarje land pekar med stolthet på den ständiga minskningen i de invånarens antal, som ännu äro obekanta med läs- och skrifkonsterna.

Nästan allra erkännes numera, att ingen böi anledning af sin guds dyrkan eller sin religiösa övertygelse lida något intrång hvarken från olikänkade eller från samhälls sida; och att semitism i Tyskland, A. P. A. 1900 i För. Staterna, det katolska prästerskapets protester mot inrättandet af en protestantisk biskopstol i Madrid äfvensom det katolska presbyteriet och de katolske magnaternas i Angern motstånd mot införandet af religionsöfning, måste betraktas endast som en redan slagen kishärs sista förtviflade motståndssök.

Kropparbetet är tillkämpat sig erkännandet såsom ett af de viktigaste stöden för samhällsordningen och intagit sin plats som en makt i staten. Qvinnan är längre till själ och kropp bunden i hvarskap under mannen, utstår som en like vid hans sida samvillig på att tilltvinga sig erkännande äfven inom det politiska lifvet.

Stora ting hafva upplefvat och mycket hafva vi varit, och dock kännes det liksom ännu, såsom förestode under den närmaste framtiden ännu viktigare ändelser och mera genomgripande omvärtningar.

Men hvarje sak häva sidor; och så äfven den här i favörande. Vi ha utträtt stora ting hunnit en mycket högre ståndet än menskligheten någonsin fö uppnått — men till hvilket pris? För att med storm intaga sin nuvalde ställning har menskligheten böta uppoffra all hvilat, spänna hvar muskel och nerv, lefva i ständigt och föra fruktansvärda krig, lika menniskor nedmets i massor som axen på skärdefältet. Och är skörden? Äfven om vi nu segrare fröjdas öfver det vunnna, nödgas vi, derest vi vilja fullt uppriktiga, erkänna, att vi alla våra gjorda framsteg icke lyckligare och nöjdare än väder fanos sig i sin ställning.

Storhet är icke det som lycka, hvarken i den enskilda eller i den mensklighetsens lif; arbeten lär oss, att hvad vi kalla lycka, synes oftare i hyddan än på. Men skall då menskiskan derta, eller att sträffa framåt och uppåt icke! Vi få icke uppgåpet innan vi hunnit den höjd, vilken intet vidare uppträffas är möjligt, der kampen slutar och en uppnått allt ha varit, och blifvit tillfreds. Och vi ännu nödgas vara, och lifva, och vi måste vara, och lifva, och vi stärkas af arbetet, att frukt af våra sträfvan, möder skola till bygget.

falla våra efterkommande. Liksom vi själva byggt på den af förfädrin tillredda grunden, skola våra barn fortifara att bygga, tilldess huset en gång blir färdigt.

Det var under de tjugnare tiderna i adertonde och förta hälften af nittonde århundradet som den grund lades, på hvilken vårt tids stolta samhällsbyggnad uppförts, och den rust kammarer anlades, från hvilken vi hemtat vapen för striden. Och på vårt kämpande tidevarf skall väl äfven följa ett jernförelsevis lugnt tidskede, ett lyckligt århundrade, under hvilket menskligheten kan hemta andan och förbereda sig på ett nytt anfall. Och så kommer det att förtgå med växande perioder af kamp och hvila. Allt lif är strid och hvarje menskiska en stridsman. (Der Westen.)

CANADA.

Finansminister Foster ankom i måndags till Ottawa från sin resa till England.

Regeringen i Ontario tager matt och steg att hindra boskapsjukdomen "tuberculosis" att spridas.

Silfångsten. Under detta år hafva 91,474 sälar fångats och af dessa 27,351 i Beringshafvet.

Toronto. Carpet company importerar fabriksrätter från För. Staterna för att fylla de strejkandens platser.

Storm. På Erie, Haron och Superior, förekommo starka nordväststormar förliden lördag och söndag. Flera båtar hafva förlöst.

Smiths hvetemagasin i Portage la Prairie nedbrann i lördagskvällen. Förlusten uppskattas till \$6,000, delvis beteckat med assurans.

Manitobas provins regeringsproklamation om tacksägelsedagen torsdagen den 22 november, har utfärdats och varit publicerad i tidningarna denna vecka.

Politiken i Newfoundland är i ett virrvar. Förleden var inlemnades anklagelser mot valen af 17 medlemmar af den lagstiftande församlingen, och alla blefvo afsatta på grund af valbedrägerier. Nya val hållas nu i dagarna och utgången af dessa synes högst oviss.

Omtvistade räkningar mellan Dominionregeringen och provinserna Ontario och Quebec, som hafva varit föremål för behandling allt sedan Konföderationen, undergå nu granskning inför högsta domstolen. Då utslaget der blir färdigt, kommer utan tvifvel värdan att ske till "Privy Council" i England.

Fisk exporteras allt mer från de nordliga sjöarne i Canada till För. Staterna. Förlidet år såldes flera hundratusen pund fisk i För. Staterna från Lake Winnipeg. Mr. W. Calclough, M. P. P., har just nu rest till Buffalo för att träffa anordningar för ännu större export härför från för nästa år.

Den norska kolonien i Bella Coala dalen, B. C., har af provinsregeringen fått fri- och rättighet till sjelfstyrelse och att få lyda under lokala lagar, fri från de vanliga provinslagarna. Den har fått rätt att årligen välja ett råd af fem personer, och detta råd skall öfvervaka koloniens angelägenheter och eget rätt att försva lagbrytare från nybygget.

Sir John Thompson är f. n. i Paris.

Rat Portage. Allt flyttbart vid Rat Portage gemin har inköpts af W. G. Motley, för att användas vid White Fish Bay minorna.

Stilla hafs kabeln. Sex olika anbud hafva mottagits i Ottawa för anläggandet af den nya telegrafkabeln öfver stilla hafvet.

Ett cirkulär har utfärdats af guvernör McIntosh, hvare landbruksstillskapen ombedjas att bidraga till utställningen i N. W. T. nästa år.

Olycksfall. Taket på en byggnad under uppförande för elektriska spårvagns bolaget i Montreal föll in förliden torsdag och två män blefvo dervid dödade och två andra sårade.

Legislaturen för British Columbia öppnades i måndags i Victoria. Sessionen har sammankallats tidigt, emedan anslag behöfvats till att beteckna de omktnader, som förorsakades af öfersvämningarna förliden sommar.

Sjelfmord. Albin Kihlgren, en svensk, begick, enligt underrättelser i tidningarna, sjelfmord genom hängning i Camloops, B. C., den 8 dennes. Tidningarna säga, att han blifvit sinnesrubbad och att han klagat öfver brist på penningar och sina synder, samt sagt, att han skulle taga sitt lif.

Ett menniskoskelett hittades i måndags i skogen omkring två mil från Portage la Prairie och hemtades af myndigheterna in till staden. Allt var förmlutnat utom skelettet och skorna. De enda tillbehör, som funnos, voro två silfvermynt, manchettknappar och tvenne rostiga knivar. Hvem den döde var, när och på hvad sätt han fått sitt slut, vet ingen. Det kan vara skelettet efter en ung engelsman, som försvann från platsen i juni 1893.

Canadas finanser. Under oktober voro inkomsterna till regeringens kassa \$2,800,552 eller \$256,922 mindre än samma månad förlidet år. Statskalden är \$310,211,201.

Hvete blandning. Det har kommit i dagen att Manitoba hvete "No. 1 hard" har på vägen till marknaden blandats med hvete af sämre slag, och man har uppmannat regeringen att utröna hvar det sker och sätta en gräns dertill. Man misstänker att det skett i Port Arthur och Duluth och möjligen längre öster. En stor orättvisa sker genom denna blandning icke blott mot farmarne som måste sälja sitt ypperliga hvete allf för billigt utan mot hela nordvästern.

FÖRENTA STATERNA.

Finansministern i För. Staterna har upptagit ett lån på \$50,000,000.

Valen. De sista rapporterna angifva att representanthuset i kongressen kommer att få 250 republikaner hvilket blir en majoritet af 144 öfver båda de andra partierna. Endast två populist kongressmän återstår till 146 demokratiska kongressmedlemmar fylles vid valen af republikanerna.

Fargo, N. D., N. J. Villars, föredes i fredags till Bingslet härstades från Jamestown. Han var anklagad för att hafva mördat Mrs

Framer, som bodde några mil från staden. Efter den råa misshandlingen kom hon åter till sin och tog namnet på illgeringens hustru, hvilken sedan blef gripen i Valley City, men måste föras till Fargo för att undgå en uppretad folkhop. På vägen till Fargo bekände hon blott detta brott utan äfron, att hon mördat Mrs Framers man, som försvann för en månad sedan.

Mördad vid valurnan blef Wm. Colliander, en svensk i Chicago. Ett sällskap af maskerade personer rusade in under det räkningen af rösterna pågick, och han blef af dessa skjuten då han med några andra förvarande försvarade valurnan. Händelsen har väckt stor upståndelse och möten hafva hållits i nästan hvarje valdistrikt på nordsidan, hvarst mordet skedde; vid hvilka möten resolutioner affattats, fördommande de brukla mördarne och de embetsmän, som äro ansvariga för, att en sådan illgering kunde utföras.

Från Hope Academy. En "Young Ladies Sewing Circle" är närgonting alldeles nytt vid Hope Academy. De qvinnliga eleverna vid skolan tillsammans med flera andra unga qvinnor inom Moorheads avlut. församling hålla på att bilda en syförening, hvars främligaste mål är vara att arbeta för skolan, men ock att bereda tillfälle för de unga, att vinna ökad fördelhet i handarbete. Vi kunna säkert vänta en synauktion vid värkskolan i månaden. Må föreningen röna uppmuntran!

Nu gör vintern sitt inträde i vår goda stat. Farmarne ha i det närmaste slutat höstarbetet äfven här uppe i Red River dalen. Farmarsönerna få nu börja skolgången, antagligen i allmänna skolan inom distriktet eller ock i någon högskola. Vi vänta många af våra landsmäns söner till Hope Academy just nu, när höstarbetet är slut. Det är emellertid icke blott farmarsönerna, som behöfva tänka på att förkoltra sig i vetande; äfven de, som arbeta för andra under sommaren, önska nog använda vintermånaderna till studier eller skolgång. Att gå till distrikt skolan och sitta bland småbarnen lönar icke mycket. Detta vet man och så får tanken på studierna ofta fara. Men det är icke nödigt att så handla. Vid Hope Academy, såväl som vid våra öfriga svensk-amerikanska läroverk, skall en sådan finna, hvad han söker i form af skolbildning. Vi hafva många just af det slaget, som arbeta — äfven på farm — om sommaren, för att kunna hålla sig i skola under vintermånaderna.

Den engelska kursen vid Hope Academy, hvilken är ämnad för nybeggare i engelska språket, är särdeles mycket anlitad. Der får man lära sig läsa och stava rätt, skriva, räkna, geografi samt första grunderna i engelsk språklära. Priserna äro billiga, undervisningen godigen och bekvämligheterna för öfrigt hvad man kan önska.

De, som icke hafva någon annan råd än att under vintern lefva på hvad de under sommaren förtjenat, böra hellre komma till vår skola än att betala för kost och logi i något s. k. "boardinghouse".
Dröj icke utan kom genast, tillräder en
Ungdomsman.

Underst
VAKTAREN.